

Nye Veier AS
Att.Anita Enebakk

Saksbehandler, innvalgstelefon
Ole Martin Aanonsen, 37 01 78 51

Revisjonsrapport etter tilsyn ved Nye Veier AS - Kontrollnummer 2023.011.R.SFAG

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Harald J. Solvik
Anita Enebakk
Bjørn W. Østerhus
Olav Rønningen
Magne Solberg
Trond Olsen

Fra Statsforvalteren i Agder:

Ingunn Løvdal
Veronica Skjævestad
Ole Martin Aanonsen

Resultater fra inspeksjonen

Rapporten er utarbeidet etter en revisjon ved Nye Veier AS, gjennomført 27. og 28. juni 2023. Sluttmøtet ble gjennomført den 10. oktober 2023. Rapporten er endelig.

Statsforvalteren i Agder gav tre anmerkninger under revisjonen.

Anmerkninger:

- 1. Virksomhetens egen internkontroll for å identifisere og følge opp mangler ved oppdragstakers internkontroll for ytre miljø i prosjektet har vært mangelfull.**
- 2. Rutinene for å verifisere gjennomføring av korrigerende tiltak etter avvik er mangelfulle.**

3. Nye Veier har ingen skriftlig rutine for verifisering av dokumenter som sendes direkte fra JVIS til Statsforvalteren

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 6 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 5.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

31.10.2023	Veronica Skjævestad	Ingunn Løvdal
dato	seksjonsleder forurensning	miljøverndirektør
	Statsforvalteren i Agder	

Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: NYE VEIER AS AVD PROSJEKTKONTOR E 39	
Organisasjonsnr.: 919410620	Eies av: 915488099
Bransjenr. (NACE-kode): 42.110 – Bygging av veier og motorveier	

Kontrollert enhet

Navn: E 39 Herdal - Røyskår	Anleggsnr.: 4225.0111.01
Kommune: Lyngdal	Fylke: Agder
Anleggsaktivitet: Midlertidig anleggsvirksomhet	
Tillatelse gitt: 17.11.2020	Sist endret:

Bakgrunn for revisjonen

Revisjonen inngår som en del av Statsforvalterens arbeid med å håndheve gjeldende krav med hensyn til beskyttelse av det ytre miljø. Revisjonen ble gjennomført for å kontrollere at utbyggingen av delstrekket av E 39 mellom Herdal og Røyskår i Lyngdal kommune følger bestemmelser gitt i gjeldende regelverk og utslippstillatelse.

Hensikten med revisjonen var å fastslå om selskapets internkontroll er effektiv med hensyn til å nå fastsatte miljømål og om den tilfredsstiller kravene i internkontrollforskriften, verifisere at det er etablert rutiner som sikrer at kravene overholdes over tid og bidra til forbedring av virksomhetens rutiner for å sikre at utbyggingen følger gjeldende miljøregelverk.

Kontrollen ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Tema for revisjonen

Miljørisikovurderinger
Samordning mellom aktører
Skriftlige rutiner

Rapportering til Statsforvalteren
Oppfølging av avvik

Oppfølging av vilkår i tillatelse til

- Midlertidige anleggsarbeider knyttet til ny E 39 Herdal – Røyskår, datert 17.11.2020, tillatelsenr. 2020.1077.T.

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under revisjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

Gjennomføring av revisjonen (flerdagstilsynet)

Revisjonen ble gjennomført gjennom granskning av internkontrollsystemet, intervjuer av relevante personer i organisasjonen og ved verifikasjon av hvordan rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis.

Åpningsmøte

Åpningsmøte ble avholdt i Nye Veiers lokaler første dag av revisjonen den 27. juni 2023. Her informerte Statsforvalteren om gjennomføringen av revisjonen og tidsplan for intervjuer.

Intervju og verifikasjoner

I alt fem personer ble intervjuet 27. og 28. juni 2023. Intervjuene ble gjennomført enkeltvis. Nye Veier oversendte relevante dokumenter i forkant av tilsynet, og enkelte dokumenter ble presentert under intervjuene.

Sluttmøte

Sluttmøte ble avholdt den 10. oktober 2023 via Teams. Her presenterte Statsforvalteren registrerte avvik og anmerkninger. Presentasjon fra sluttmøtet med utkast til formuleringer omkring funnene som ble gjort ble oversendt til virksomheten i etterkant av sluttmøtet.

Etter innspill fra virksomheten til formuleringer i presentasjonen, er det gjort enkelte presiseringer tekstene, se nærmere om dette under punktene for avvik og anmerkninger.

Oppfølging etter revisjonen

For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, ber vi om at Nye Veier AS innen 30. november 2023 sender en skriftlig redegjørelse for hvordan anmerkningene er vurdert, eventuelt hvordan disse vil bli fulgt opp.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfagpost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Agder v/Ole Martin Aanonsen. Merk svaret med saksnr. 2020/5644.

Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble oversendt til virksomheten i brev av 26. mai 2023. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften 39-8.

På bakgrunn av mindre medgått ressursbruk enn forventet, vil Nye Veier AS bli ilagt et gebyr på kr 149 800,- for revisjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 3 for flerdagstilsyn, mot varslet gebyrsats 2.

Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om fastsettelse av gebyrsats kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Agder. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak.

En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Agder (jf. offentleglova).

Rapporten vil også bli tilgjengelig på [Norskeutslipp.no](https://norskeutslipp.no)

Anmerkninger

Vi fant følgende anmerkninger under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Virksomhetens egen internkontroll for å identifisere og følge opp mangler ved oppdragstakers internkontroll for ytre miljø i prosjektet har vært mangelfull.

Kommentarer:

Virksomheten plikter i henhold til internkontrollforskriften å kartlegge farer og problemer, og på denne bakgrunn vurdere risiko samt utarbeide planer og tiltak for å redusere risikoforholdene, jf. internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr 6. Virksomheten skal også utarbeide og iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhets- lovgivningen, jf. internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr 7.

Ved bruk av innleide virksomheter har oppdragsgiver en plikt til å påse at mulige mangler hos oppdragstaker blir korrigert, eller nødvendige tilpasninger foretatt i egen eller oppdragstakers internkontroll, jf. internkontrollforskriften § 6 andre ledd.

Det er Nye Veier AS som er ansvarlig enhet for utslippstillatelsen fra Statsforvalteren i Agder. Nye Veier AS og Joint Venture Implenia Stangeland (JVIS) har organisasjoner som speiler hverandres fagdisipliner, slik at f.eks. HMS-arbeidet kan følges opp jevnlig i møter med relevant personell fra begge virksomhetene. Samtidig er det også avklart jevnlig møter på flere ulike nivåer mellom Nye Veier AS og totalentreprenør for å følge opp prosjektet underveis.

I kontrakten mellom Nye Veier AS og JVIS er det i kapittel C3 avklart hvilket ansvar JVIS har for å etablere systematisk HMS-arbeid. I kontrakten er det vist til bl.a. opplæring, HMS-møter, avvikssystemer, samordning av underentreprenører, oppfølging av ytre miljø mv. Kontrakten dekker bl.a. krav i internkontrollforskriften om samordning mellom oppdragsgiver og oppdragstaker, jf. § 6, annet ledd.

Selv om Nye Veier AS og JVIS har beskrevet ansvarsforholdet seg imellom i kontraktens kapittel C3 for blant annet risikovurderinger knyttet til ytre miljø, er det Nye Veier som er juridisk ansvarlig for at alle relevante forhold er beskrevet i risikovurderinger, og at nødvendige tiltak for å forhindre skade på miljøet er planlagt og gjennomført.

Nye Veier AS skal i henhold til internkontrollforskriften § 6 annet ledd, jf. § 5 annet ledd nummer 6 og 7, kunne vise til et nødvendig omfang av risikovurderinger og rutiner i sin egen internkontroll for å fange opp eventuelle mangler ved oppdragstakers internkontroll. Vurderingene skal foreligge skriftlig.

Prosjektet omfatter om lag 9 km firefelts motorvei, hvorav om lag 6 km er tunnel. Store deler av den potensielle påvirkningen på ytre miljø fra anleggsarbeidene samles og ledes til resipient via delstrekningens tunneler og rensesystemer knyttet til disse. Når tunnelene utgjør om lag 2/3 av hele vegstrekningen, mener Statsforvalteren utslippspunktene knyttet til tunnelene er spesielt viktige for ivaretagelse av miljøet, jf. granskningsrapporter knyttet til hendelser våren 2022.

Statsforvalteren mener Nye Veier AS fra starten av prosjektet ikke har hatt en tilstrekkelig god risikovurdering med tilhørende tiltak og rutiner i egne systemer for å identifisere og korrigere mangler ved JVIS sin internkontroll knyttet til hvordan den samlede miljørisikoen i disse områdene er fulgt opp. Underveis i prosjektet har imidlertid Nye Veier AS utarbeidet en flytprosess for faglig oppfølging av prosjekt, som siden har blitt revidert, jf. prosess ID 1146.

Som følge av at flytprosessen har manglet under en stor del av prosjektet, herunder tidsrommet hvor det har vært størst fare for miljøskadelige utslipp, og at vi ikke har kunnet verifisere i hvilken grad flytprosessen har vært tatt aktivt i bruk etter utarbeidelse, velger vi å gi en anmerkning på forholdet.

Anmerkning 2

Rutinene for å verifisere gjennomføring av korrigerende tiltak etter avvik er mangelfulle.

Kommentarer:

Speiling av organisasjonene mellom JVIS og Nye Veier AS sikrer at det er lagt godt til rette for fagmøter mellom de to organisasjonene, og det foreligger rutiner for møte- og rapporteringsfrekvens mellom partene. Gjennom granskningsrapporter og andre former for oppfølging av HMS-arbeidet, er det påpekt brudd på lover, vilkår i utslippstillatelsen og andre hendelser registrert som M1, M2 og M3.

Til tross for at avvik er fulgt opp i møter på flere organisasjonsnivåer, synes det likevel å være flere episoder med hendelser der årsakssammenhengene synes å være identiske med tidligere påpekte avvik.

Statsforvalteren mener det ikke har foreligget tilstrekkelige rutiner for å verifisere at korrigerende tiltak etter påviste avvik er gjennomført på en tilfredsstillende måte.

Anmerkning 3

Nye Veier har ingen skriftlig rutine for verifisering av dokumenter som sendes direkte fra JVIS til Statsforvalteren

JVIS har i henhold til kontrakten med Nye Veier AS ansvaret for oppfyllelse av utslippstillatelsens krav, herunder krav til utarbeidelse av årsrapport på vegne av Nye Veier AS, jf. tillatelsens punkt 10.3. JVIS utarbeider selv nødvendige søknader i forbindelse med arbeider i anleggslinjen, herunder bl.a. mudring, utfylling, tiltaksplaner for forurenset grunn.

Utarbeidelse av årsrapport og andre krav om rapportering er oppfølging av vilkår gitt med hjemmel i lov. Rapportene er derfor sentrale dokumenter for å vurdere om virksomheten overholder juridisk bindende krav i utslippstillatelsen. Selv om kontrakten mellom JVIS og Nye Veier AS avklarer det praktiske ansvarsforholdet for kontinuerlig oppfølging av krav i eller i medhold av miljøregelverket, ligger fremdeles det juridiske ansvaret hos Nye Veier AS.

Det har ikke ligget til grunn en skriftlig rutine for intern gjennomgang av dokumenter hos Nye Veier AS før disse har blitt oversendt til Statsforvalteren i henhold til krav i utslippstillatelsen. Nye Veier AS må selv vurdere hvilke dokumenter som er hensiktsmessige å ha en selvstendig vurdering av før de oversendes til Statsforvalteren.

Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Statsforvalteren i Agder

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold:

- Dokumenter som oversendt i forsendelse datert 9. juni 2023

Underveis i revisjonen viste Nye Veier enkelte rutinebeskrivelser fra sitt digitale styringssystem for HMS og kvalitet.

E-postadresse:
sfagpost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Postboks 504,
4804 Arendal

Besøksadresse:
Fløyveien 14, Arendal

Telefon: 37 01 75 00
www.statsforvalteren.no/agder
Org.nr. 974 762 994